

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 4296/2025
11.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Миљуш, председника већа, Јасмине Стаменковић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници по тужби тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Небојша Божовић, адвокат у ..., против тужених ББ и ВВ, обоје из ..., чији су пуномоћници Драган Бојанић, адвокат у ... и Гордан Грубач, адвокат у ..., ради утврђења брачне тековине, одлучујући о ревизији тужених изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1533/23 од 04.09.2023. године, у седници већа одржаној 11.09.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужених, **ПРЕИНАЧУЈЕ** се пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1533/23 од 04.09.2023. године у I и у III ставу изреке, тако што се **ОДБИЈА** тужбени захтев тужиле АА из ... да се обавезу тужени ББ и ВВ, обоје из ..., да тужилци солидарно на име њеног доприноса у стицању у породичној заједници у периоду од 30.07.2000. године до 24.10.2012. године за изведене грађевинске радове – материјал, на породичној кући туженог ББ у ... у улици ... број .., и то: израду термо изолације, набавке материјала, завршно облагање пода у предсобљу, израду зидне и подне керамике купатила, израду водовода и канализације, набавку балконских застакљених врата, израду оgrade на балкону, бетонирању дела дворишта, израду новог прикључка на канализацију, израду фонтане са чесмом, облагање стубова, набавке материјала за израду клизне капије на кп бр .. КО Параћин Град, уписане у ЛН бр .. у улици ... број .., солидарно исплате износ од 48.555,51 динар са каматом према Закону о затезној камати почев од дана подношења тужбе 04.12.2012. године до коначне исплате, као неоснован, и одређује се да свака странка у поступку сноси своје трошкове парничног поступка.

ОДБИЈА СЕ ревизија тужених у делу којим се побија пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1533/23 од 04.09.2023. године у ставу II изреке, у усвајајућем делу за тужбени захтев на име учешћа тужиле у куповини покретних ствари за време трајања заједнице живота странака у периоду од 30.07.2000. године до 24.10.2012. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиле за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Основни суд у Параћину је донео пресуду 5П 749/17 од 24.11.2021. године, којом је у првом ставу изреке делимично усвојио тужбени захтев тужиле и обавезао тужене да тужили на име њеног доприноса за стицање у заједници у периоду од 30.07.2000. године до 24.10.2012. године за изведене грађевинске радове – материјал, на породичној кући туженог ББ у ... у улици ... број ..., и то: израду термо изолације, набавке материјала, завршно облагање пода у предсобљу, израду зидне и подне керамике купатила, израду водовода и канализације, набавку балконских застакљених врата, израду оgrade на балкону, бетонирању дела дворишта, израду новог прикључка на канализацију, израду фонтане са чесмом, облагање стубова, набавке материјала за израду клизне капије на кп бр .. КО Параћин Град, уписане у ЛН бр .. у улици ... број ..., солидарно исплате износ од 48.931,50 динара са каматом према Закону о затезној камати почев од дана подношења тужбе 04.12.2012. године до коначне исплате; у другом ставу изреке одбио тужбени захтев да се обавезе тужени да тужили на име њеног доприноса за стицање у заједници у периоду од 30.07.2000. године до 24.10.2012. године, и то за грађевинске радове и материјал, обављене и купљене за породичну кућу тужених у Параћину, за израду термо изолације, набавку материјала и завршно облагање пода у предсобљу, израду зидне керамике и купатила, израду подне керамике купатила, кречење зидова и плафона у купатилу, израду водовода и канализације, набавку балконских застакљених врата, израду оgrade на балкону, бетонирању дела дворишта, израду новог прикључка на канализацију, израду фонтане са чесмом и облагање стубова, набавке материјала за израду клизне капије на кп. бр. .. КО Параћин Град, по ЛН бр .. у улици ... број ..., солидарно исплате износ од 24.163,50 динара, који износ представља разлику до траженог износа од 73.095,00 динара, са каматом према Закону о затезној камати почев од дана подношења тужбе 04.12.2012. године до исплате, као неоснован; у трећем ставу изреке делимично усвојио тужбени захтев прецизиран поднеском од 16.08.2016. године, да се обавезу тужени да на име учешћа тужиле у куповини покретних ствари за време трајања заједнице живота странака у периоду од 30.07.2000. године до 24.10.2012. године, солидарно исплате износ од 7.533,33 динара за вредност једног хоризонталног замрзивача – сандучара, беле боје, запремине 300 литара, док је за потраживање до 7.910,00 динара, тужбени захтев одбијен као неоснован, 11.306,00 динара за вредност једног ЛЦД телевизора, марке Фокс, екрана 72 цм, црне боје, док је за потраживање до тражених 11.871,30 динара тужбени захтев одбијен као неоснован, 1.506,66 динара, за вредност једног ДВД плејера, док је за износ потраживања до тражених 1.582,00 динара тужбени захтев одбијен као неоснован, 538,33 динара за вредност једне потапајуће пумпе марке Матрикс 400 до 800, док је тужбени захтев одбијен за 26,92 динара, 3.000,00 динара за вредност једног мотора за вожњу, марке АПН, док је тужбени захтев до тражених 3.150,00 динара одбијен као неоснован, 4.520,00 динара за вредност пумпе за прање аутомобила, док је потраживање до 4.725,00 динара тужбени захтев одбијен као неоснован и 5.515,11 динара за вредност две косилице за траву док је за потраживање до 5.790,87 динара тужбени захтев одбијен као неоснован и обавезани су тужени да солидарно тужили на наведене досуђене износе исплате и законске затезне камате почев од 04.12.2012. године, као дана подношења тужбе па до коначне исплате; у четвртом ставу изреке одбијен је тужбени захтев тужиле да се обавезу тужени да тужили на име учешћа у куповини наведених покретних ствари за време трајања заједнице живота странака у периоду од 30.07.2000. године до 24.10.2012. године

солидарно исплате вредности са законским затезним каматама како је то наведено у том ставу изреке и у шестом ставу изреке одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Апелациони суд у Крагујевцу је донео пресуду Гж 1533/23 дана 04.09.2023. године, којом је по одржаној расправи пред тим судом, у I ставу изреке делимично усвојио тужбени захтев тужиле и обавезао тужене да тужиле солидарно на име њеног доприноса у стицању у породичној заједници у периоду од 30.07.2000. године до 24.10.2012. године за изведене грађевинске радове – материјал, на породичној кући првотуженог у Параћину у улици ... бр. .. и то: израду термо изолације, набавке материјала, завршно облагање пода у предсобљу, израду зидне и подне керамике купатила, израду водовода и канализације, набавку балконских застакљених врата, израду ограде на балкону, бетонирању дела дворишта, израду новог прикључка на канализацију, израду фонтане са чесмом, облагање стубова, набавке материјала за израду клизне капије на кп. бр. .. КО Параћин град, уписане у ЛН бр. .. у улици ... број .. солидарно исплате износ од 48.555,51 динара са каматом према Закону о затезној камати почев од дана подношења тужбе 04.12.2012. године до исплате, а одбио тужбени захтев за износ главног дуга од 375,99 динара са законском затезном каматом почев од дана подношења тужбе 04.12.2012. године до исплате, као неоснован; у II ставу изреке делимично усвојио тужбени захтев тужиле прецизиран поднеском од 16.08.2016. године, и обавезао тужене да на име учешћа тужиле у куповини покретних ствари за време трајања заједнице живота странака у периоду од 30.07.2000. године до 24.10.2012. године, солидарно исплате на име противвредности и то: једног хоризонталног замрзивача – сандучара, беле боје запремине 300 литара износ од 7.533,33 динара, једног ЛЦД телевизора, марке Фокс, екрана 72 цм црне боје, износ од 11.306,00 динара, једног ДВД плејера сиве боје износ од 1.506,66 динара, једне потапајуће пумпе марке Матрикс 400 до 800 износ од 538,33 динара, једног мотора за вожњу марке АПН износ од 3.000,00 динара, једне пумпе за прање аутомобила износ од 4.520,00 динара две косилице за траву износ од 5.515,11 динара, све са каматом према Закону о затезној камати почев од дана подношења тужбе 04.12.2012. године па до коначне исплате и у III ставу изреке обавезао тужене да солидарно тужиле накнаде трошкове парничног поступка у износу од 343.007,22 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени су изјавили дозвољену и благовремену ревизију, којом пресуду побијају због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, учињену у поступку пред другостепеним судом и због погрешне примене материјалног права.

Тужиле је поднела одговор на ревизију тужених.

Врховни суд је испитао побијану пресуду по одредбама члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/2011 ... 10/2023 – др. Закон) и закључио да је ревизија тужених делимично основана.

Побијана пресуда је донета без битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нема битне повреде одредаба парничног поступка у смислу

члана 374. став 1. Закона о парничном поступку учињене пред другостепеним судом, како то наводе ревиденти. Побијану пресуду Гж 1533/23 од 04.09.2023. године је другостепени суд донео након што је пресудом Гж 1998/22 од 05.09.2022. године укинуо пресуду Апелационог суда у Крагујевцу Гж 19998/22 од 05.09.2022. године у усвајајућем делу. Решењем Врховног суда Рев 557/2023 од 12.04.2023. године је пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1998/22 од 05.09.2022. године укинута у усвајајућем делу, дакле, не у делу у ком је укинута првостепена пресуда. Стога је пресудом Гж 1533/23 од 04.09.2023. године, на основу расправе одржане пред другостепеним судом, другостепени суд могао на основу одредбе члана 387. став 1. тачка 6. ЗПП да одлучи о захтевима странака. Другостепеном пресудом је одлучено о тужбеном захтеву о ком је било одлучено првостепеном пресудом Основног суда у Параћину П 749/17 од 24.11.2021. године, па и о захтеву за затезне камате почев од дана подношења тужбе 04.12.2012. године до коначне исплате на износ од 48.931,50 динара и на досуђене износе на име учешћа у стицању покретних ствари за време трајања заједнице живота странака. Према томе, не стоје наводи ревизије да је другостепени суд одлучио по жалби тужених на штету тужених, односно да је досудио више од онога што је досуђено првостепеном пресудом.

Закључак је да побијана пресуда није захваћена битним повредама одредаба парничног поступка.

Међутим, пресуда је донета погрешном применом материјалног права у делу у коме су обавезани тужени да тужилји солидарно на име њеног доприноса у стицању у породичној заједници у периоду од 30.07.2000. године до 24.10.2012. године, за изведене грађевинске радове – материјал, на породичној кући првотуженог у Параћину и то за израду термоизолације, набавке материјала, завршно облагање пода у предсобљу, израду зидне и подне керамике купатила, израду водовода и канализације, набавку балконских застакљених врата, израду ограде на балкону, бетонирању дела дворишта, израду новог прикључка на канализацију, израду фонтане са чесмом, облагање стубова, набавке материјала за израду клизне капије, солидарно исплате износ од 48.555,51 динар са законском затезном каматом, у I ставу изреке другостепене пресуде. У том делу је основана ревизија тужених. У односу на преостали усвајајући део правноснажне пресуде донете у другом степену ревизија није основана.

Према утврђеном чињеничном стању, кућа у улици ... број .. је посебна имовина туженог ББ, а у току трајања породичне заједнице парничних странака заједничким средствима и радом је реновирано купатило, тако што су замењени санитарије и плочице, затим постављене су плочице на степеништу у кући, малтерисана соба, урађена спољна изолација и фасада на кући, објекат је прикључен на канализацију, избетонирано двориште и направљена метална клизећа капија. На помоћној згради су изграђени стубови са надстрешницом и постављена ограда на тераси. Вештачењем је утврђена вредност грађевинских и грађевинско занатских радова обухваћених тужбеним захтевом о коме је одлучено у I ставу изреке другостепене пресуде, те вредност материјала. Другостепени суд је закључио да је удео тужилје у набавци материјала и вредности грађевинских и грађевинско занатских радова у 1/3, чиме је незнатно увећала вредност посебне имовине туженог ББ, бившег супружника. Применом одредбе члана 170. став 1. Породичног закона другостепени суд је обавезао тужене да солидарно исплате тужилји 1/3 њеног удела на име вредности грађевинских

и грађевинско занатских радова и материјала за извођење, на кући, помоћном објекту, дворишту и капији првотуженог у износу досуђеном у ставу I изреке.

Према одредби члана 170. став 1. Породичног закона, којим су уређени имовински односи супружника, одређено је да ако је током трајања заједничког живота у браку дошло до незнатног увећања вредности посебне имовине једног супружника, други супружник има право на потраживање у новцу сразмерно свом доприносу. Правилном применом те одредбе закона, тужиљи, као бившем супружнику првотуженог, за кога је утврђено да је власник предметне непокретности која чини његову посебну имовину, припадао би онај износ у новцу којим је допринела увећању вредности те посебне имовине првотуженог. Током поступка тужиља није доказивала, па није ни утврђено да је грађевинским и грађевинско занатским радовима и уложеним материјалом дошло до увећања вредности куће у одређеном износу и није утврђено да тужиљи, према таквом увећању вредности предметне непокретности, припада одређени новчани износ сразмерно њеном доприносу таквом увећању вредности непокретности. Напротив, доказивана је и утврђена вредност материјала и изведених грађевинских и грађевинско занатских радова, али се то не може изједначавати са увећањем вредности непокретности, па се стога правилном применом наведене одредбе закона не може досудити тужиљи 1/3 вредности материјала и уложених грађевинских и грађевинско занатских радова, како је то учињено побијаном пресудом. Осим тога, према утврђеном чињеничном стању кућа чини посебну имовину првотуженог, па није било основа за обавезивање друготужене да тужиљи солидарно исплати било који новчани износ на име увећања вредности посебне имовине првотуженог.

Нема основа у материјалном праву да се тужиљи досуди уложена вредност грађевинских радова и материјала, када је одредбама Породичног закона однос између супружника уређен на начин да супружнику припада новчани износ на име доприноса увећању вредности посебне имовине другог супружника.

Из тих разлога је усвојена ревизија тужених, преиначена побијана пресуда у ставу I изреке и одбијен тужбени захтев у односу на обоје тужених за досуђење новчаног износа на име вредности материјала и грађевинских односно грађевинско занатских радова на непокретности првотуженог.

У делу у којем се побија правноснажна пресуда донета у другом степену којом су обавезани тужени да тужиљи исплате новчане износе на име учешћа у куповини покретних ствари за време трајања заједнице живота странака, ревизија није основана.

У том делу пресуда је заснована на утврђеном чињеничном стању према коме су предметне покретне ствари стечене у породичној заједници странака, а по престанку заједнице остале су у поседу тужених, а затим су и уништене.

Према одредбама одредбе члана 171. став 1. Породичног закона, имовина коју су супружници стекли радом у току трајања заједнице живота у браку представља њихову заједничку имовину. Надаље, одредбом члана 195. истог закона, имовина коју су заједно са супружницима стекли радом чланови њихове породице у току трајања заједнице живота у породичној заједници, као што је то друготужена са тужиљом и

првотуженим, представља њихову заједничку имовину. Према ставу 3. тог члана, на имовинске односе чланова породичне заједнице сходно се примењују одредбе истог закона о имовинским односима супружника. Како је утврђено да су ствари остале у поседу тужених, тужила има право првенствено да тражи својински удео на тим стварима, а уколико ствари не постоје, пропале су у државини другог супружника, или остају њему и другим члановима шире породичне заједнице као предмети домаћинства, тада супружник има право да захтева исплату противвредности ствари према свом уделу у стицању, у новчаном износу. То произилази из одредбе члана 177. Породичног закона, према коме се деобом заједничке имовине сматра утврђивање сувласничког удела сваког супружника у заједничкој имовини, која одредба се примењује и на односе у широј породичној заједници и применом одредаба члана 16. став 1. Закона о основама својинскоправних односа према којима сувласник има право да у свако доба захтева деобу ствари. У конкретном случају није могуће установити одређени идеални сувласнички део парничних странака на покретним стварима и право на суддржавину, или деобу ствари, јер су оне пропале у државини тужених. Према томе, тужила има право на накнаду за свој сувласнички удео у новцу од тужених, како је то досуђено побијаном пресудом у другом ставу изреке. Вредност ствари је утврђена на дан подношења тужбе, 24.10.2012, године, па су тужени правилно обавезани да тужили на тај износ исплате законске затезне камате почев од истог дана до, сагласно одредби члана 277. ЗОО.

Према изнетом је правноснажна пресуда донета у другом степену делом преиначена по одредби члана 416. став 1. Закона о парничном поступку, а делом одбијена као неоснована по одредби члана 414. Закона о парничном поступку.

Према успеху странака у парници одлучено је о трошковима целог поступка применом одредаба члана 165. Закона о парничном поступку на начин да је одређено да трошкове првостепеног и другостепеног поступка свака странка у поступку сноси своје.

Према одредби члана 154. ЗПП је одбијен захтев тужиле за накнаду трошкова састава одговора на ревизију, јер ти трошкови нису били потребни за вођење парнице. Тужени нису поставили одређен захтев за накнаду трошкова поступка по ревизији, како то прописује одредба члана 163. став 1. и 2. ЗПП да би о таквом захтеву суд могао одлучивати.

**Председник већа-судија
Татјана Миљуш, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић